HE 123/2018 vp
Erityisasiantuntija Tapani Veistola
Suomen luonnonsuojeluliitto ry
VaV maatalousjaosto 23.10.2018

Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2019

PL 30 Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

Ympäristötoimia on tarpeen tehostaa Suomen ja EU:n ympäristötavoitteiden saavuttamiseksi. Niitä ovat luonnon köyhtymisen pysäyttäminen 2020, vesien hyvä tila sekä ilmastomuutoksen hillitseminen ja siihen sopeutuminen. Tähän on mahdollisuuksia myös MMM:n toimialalla.

30.40.22 Luonnonvara- ja biotalouden edistäminen

Haitalliset vieraslajit ovat suurin uhka maa- ja metsätaloudelle sekä kalastukselle. Haitallisten vieraslajien torjuntatyön kehittämiseen kannattaa lisätä riittävien voimavarojen turvaamiseksi vähintään 1 miljoonaa euroa.

30.40.31 Vesi- ja kalataloushankkeiden tukeminen

Kalatie-kärkihanke on edennyt hyvin, joten sen rahoitusta kannattaa jatkaa lisäämällä momentille 4 miljoonaa euroa.

Kalatiekärkihankkeen toteuttamisessa on ilmennyt tarve selvittää patojen purkuun ja kalateihin liittyvien kohteiden kulttuuriarvoja. Olisi Museoviraston sekä ympäristö- ja kalaviranomaisten yhteinen etu saada jo lisäbudjettiin hanke, jossa näitä arvoja voitaisiin proaktiivisesti kartoittaa. Jos kulttuuriperintöasiat tulevat esille vasta lupavaiheessa, se voi aiheuttaa kaikille osapuolille hankalia viivytyksiä.

30.40.42 Petoeläinten aiheuttaminen vahinkojen korvaaminen

Petovahinkojen ennaltaehkäisyn varoja on syytä lisätä, koska mm. susiaitarahat loppuivat tänäkin vuonna kesken. Näillä toimilla tuettaisiin myös suden hoitosuunnitelman päivitystyötä. Ennaltaehkäisyn varoja tulee lisätä ainakin 500 000 euron lisäyksellä.

30.40.45 Metsäluonnon hoidon edistäminen

Metso-hankkeiden edistämiseen myös MMM:n hallinnonalalla tulee lisätä ainakin 1 miljoona euroa.

Metsästysjärjestöjen tuki momentille 30.40.53 tai 30.40.50

Olisi tärkeää linjata, mitkä järjestötuet kuuluvat maa- ja metsätalousministeriön alaisille momenteille. Metsästäjäjärjestöjen oikea kohta budjetissa olisi MMM:n hallinnonalalla esimerkiksi 30.40.50 *Riistatalouden edistäminen* tai vielä paremmin 30.40.53 *Eräät luonnonvaratalouden valtionavut*.

Suomen luonnonsuojeluliitto – Finnish Association for Nature Conservation
Itälahdenkatu 22 b A, FI-00210 Helsinki, Finland | tel. +358 9 228 081
www.sll.fi | toimisto@sll.fi

Maatalouden energiaveropalautus

Maatalouden energiaverosta maksettavia veronpalautuksia on perusteltu maatalouden akuutilla kriisillä. Tälle budjetoidaan vuonna 2019 yli 20 miljoonaa euroa lisää ja kokonaissumma on tällöin 55 miljoonaa euroa. Lisätuki ei lakiesityksen mukaan välttämättä kohdistu juuri kuivuudesta kärsineisiin tiloihin. Tämä ei ole ilmasto- ja energiatavoitteiden kannalta kannatettavaa.

Todennäköisesti pahimmin kuivuudesta kärsineillä tiloilla myös polttoöljyn käyttö koneissa ja kuivatukseen on kuivana vuotena ollut vähäisempää kuin esimerkiksi niillä tiloilla, joissa sato oli normaali tai hyvä. Lisäksi monet tilat hyötyvät hyvistä maataloustuotteiden hinnoista. (ks. http://stat.fi/tietotre…/blogit/2018/katosadosta-huipputili/)

Tutkimusten mukaan kesän 2018 kaltainen kuivuus on ilmaston 1,1 asteen lämpenemisen seurauksena tuplasti aiempaa todennäköisempi. Maatalous siis kärsii ilmaston lämpenemisen seurauksena. On tällöin järjetöntä, että maataloutta tuetaan lisäämällä fossiilisten polttoaineiden käytöstä maksettavaa tukea. Tämä rankaisee niitä viljelijöitä, jotka ovat panostaneet energiansäästöön, biokaasun tai biopolttoaineiden käyttöön ilmastonmuutoksen torjumiseksi. Vastaavasti se palkitsee viljelijöitä, jotka ovat käyttäneet erityisen paljon kevyttä polttoöljyä. Kuten asiaa koskevassa lakiesityksessä todetaan, viljelijät alkavat jatkuvien tätä kautta maksettavien tukien seurauksena varautua siihen, että lisätukea maksetaan fossiilisten polttoaineiden veronpalautuksen kautta. Signaali maanviljelijöiden suunta on väärä ja maanviljelijöiden tukemiseen tulisi etsiä muita keinoja.

Lisätietoja

- erityisasiantuntija Tapani Veistola, puh. 0400 615 530, tapani.veistola@sll.fi
- suojeluasiantuntija Otto Bruun, puhelin 040 631 3399, otto.bruun@sll.fi (energiaveropalautukset)
- suojeluasiantuntija Paloma Hannonen, puh. 050 532 3219, paloma.hannonen@sll.fi (5.11. jälkeen)